

A Győri Ítéltábla mint másodfokú bíróság Győrött, a 2019. június 19. napján tartott nyilvános ülésen meghozta a következő

Í T É L E T E T :

A költségvetési csalás büntette és más bűncselekmény miatt vádlott neve ellen indított büntetőügyben a Győri Törvényszék 2019. március 6. napján kihirdetett 25.B.185/2017/57. számú ítéletét **megváltoztatja**.

Mellőzi a vádlott bűnösségének megállapítását pénzmosás büntetében.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A másodfokú eljárásban felmerült 6.000,- (hatezer) forint bűnügyi költséget a vádlott köteles megfizetni.

I n d o k o l á s

A Győri Törvényszék 25.B.185/2017/57. számú ítéletében a vádlottat bűnösnek mondta ki költségvetési csalás büntetében (Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (5) bekezdés b) pont), számvitel rendje megsértésének büntetében (Btk. 403. § (1) bekezdés b) pont), folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat-felhasználásának vétségében (Btk. 345. §) és pénzmosás büntetében (Btk. 399. § (1) bekezdés, (3) bekezdés b) pont, (4) bekezdés a) és b) pont).

Ezért a bíróság - halmazati büntetésül - 3 év 10 hónap börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre, 5 év gazdasági társaság vezető tisztségviselői foglalkozástól eltiltásra ítélte és 5 évre kiutasította a Magyar Köztársaság területéről. Rendelkezett a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjáról, a bűnjelekről és kötelezte a vádlottat 257.239.-Ft bűnügyi költség megfizetésére.

Az ítélet ellen ügyész a vádlott terhére, anyagi jogszabálysértés miatt, a büntetés súlyosítása, hosszabb tartamú szabadságvesztés büntetés kiszabása végett, a vádlott és védője a büntetés tartama miatt, enyhítésért, míg a Btk. 399. (1) bekezdésébe ütköző és a (3) bekezdés b) pont, (4) bekezdés a) és b) pontja szerint minősülő pénzmosás büntett miatt eltérő jogi minősítés okán jelentettek be fellebbezést.

A Győri Fellebbviteli Főügyészség BF. 89/2019/1-I. számú átiratában a vádlott terhére anyagi jogszabálysértés és a büntetés súlyosítása végett bejelentett fellebbezést módosítva és kiegészítve tartotta fenn, a vádlott és védője által a pénzmosás büntette vonatkozásában eltérő minősítés végett és enyhítésért bejelentett jogorvoslati kérelmeket a pénzmosás büntette vonatkozásában alaposnak, egyebekben alaptalannak tartotta.

Álláspontja szerint a bejelentett fellebbezések irányára és tartalmára figyelemmel a felülbírálat a törvényszék által pénzmosás büntetteként értékelt cselekmény (11/3. tényállási pont) vonatkozásában a Be. 590. § (2) bekezdése alapján teljes körű, míg a többi tényállás esetében a Be. 590. § (5) bekezdésére figyelemmel korlátozott.

Rámutatott, hogy a bizonyítási eljárás lefolytatása során a Győri Törvényszék a büntetőeljárási szabályokat maradéktalanul betartotta, s ennek eredményeként teljeskörűen megalapozott ítéleti tényállást állapított meg. Kifejtette, hogy a tényállás megállapítása során ugyanakkor a törvényszék a vádon túlterjeszkedett, amikor megállapította, hogy a vádlott a 1. Kft., OTP Bank Nyrt.-nél vezetett bankszámlájáról felvett készpénzt részben A.A. részére adta át, és a készpénz felvételére őt részben A.A. utasította. A terhelt ezen magatartása bűncselekményt valósít meg - annak minősítésétől függetlenül - amellyel ily módon A.A. is kapcsolatba hozható anélkül, hogy rá nézve a vád konkrét megállapításokat tartalmazna. Ekként ezzel álláspontja szerint a törvényszék a vádon túlterjeszkedett, emiatt a vádirati tényállás 11/3. pontjának második és harmadik bekezdéséből a A.A.re történő utalások mellőzésének szükségességére hívta fel a figyelmet.

Hivatkozott arra, hogy a bizonyítékok okszerű, logikus értékelésével az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségének is eleget tett, ugyanakkor részletesen - a pénzmosás törvényi tényállásának elemzésével és a cselekmény lehetséges magatartásainak bemutatásával - kifejtette, hogy álláspontja szerint tévedett a törvényszék, amikor a vádlottnak a 11/3-as tényállási pontban írt magatartását (a társaság bankszámlájáról, oda részben bűncselekmény elkövetése útján került pénzt vett fel, s azt ismeretlen személynek átadta) pénzmosás büntettként értékelte, ugyanakkor a magatartás és a törvényi tényállás egybevetésével rámutatott, hogy az ítéleti tényállás ezen része - melyet a módosított vádirat szinte szó szerint tartalmaz - egy más, vagyon elleni bűncselekmény a sikkasztás törvényi tényállását fedi le teljes egészében, a sikkasztás büntettként megállapítására alkalmas, minősítése pedig a teljes, költségvetési csalás büntettként elkövetéséből eredő, majd felvett és ismeretlen személyeknek átadott pénzösszeghez, tehát a 84.971.000 Ft-hoz igazodik, így a Btk. 372. § (1) bekezdésébe ütközik és az (5) bekezdés a) pontja szerint minősül. A hiánytalan ítéleti tényállás alapján ez utóbbi bűncselekményben indítványozta a terhelt bűnösségét megállapítani.

A büntetés-kiszabási körülmények körében pontosítani indítványozta az enyhítő körülmények közül a terhelt teljes körű beismerő vallomásra és megbánására történő utalásokat és nem találta enyhítő körülménynek viszont, hogy a terhelt nem játszott vezető szerepet a bűncselekmény elkövetése során és úgy találta. Úgy gondolta, hogy a törvényszék ezen túl is indokolatlanul nagy jelentőséget tulajdonított a terhelt javára szóló és kétségtől fennálló enyhítő körülményeknek, szerinte sem az időmúlás, sem a terhelt részleges beismerő vallomása, de még egészségügyi állapota sem teszik indokolttá vele szemben az enyhítő szakasz alkalmazását, a különös részi tételkeret minimuma alatt történő büntetés-kiszabást. Ezek álláspontja szerint arra elegendőek, hogy a bíróság megnyugtatóan indokolhassa a különös részi középértéktől a terhelt javára történő eltérést. Véleménye szerint e cselekmények büntetési tételkeretben megnyilvánuló társadalomra veszélyességét a vádlott javára szóló enyhítő körülmények nem ellensúlyozzák, ezért a vele szemben kiszabott szabadságvesztés büntetés tartamának jelentős mértékű súlyosítását indítványozta.

Kifejtette, hogy a sikkasztás büntettként megállapításával az is együtt jár, hogy a terhelt bűncselekmény útján jutott 84.971.000 Ft-hoz, melynek holléte azóta sem ismert, emiatt vele szemben ezen összegre a Btk. 74. ss (1) bekezdés a) pontja alapján vagyoneklobzás kimondását indítványozta. Az ítélet egyéb rendelkezéseivel egyetértett.

Összefoglalva indítványozta, hogy az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét akként változtassa meg, hogy a terhelt elsőfokú bíróság által pénzmosás büntettként értékelt cselekményét a Btk. 372.§. (1) bekezdésébe ütköző, az (5) bekezdés a) pontja szerint minősülő, sikkasztás büntettként minősítse, a vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés büntetés, foglalkozástól eltiltás és kitiltás tartamát jelentős mértékben emelje fel, a vádlottal szemben a sikkasztással érintett 84.971.000 Ft erejéig vagyoneklobzást is rendeljen el, egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét - a tényállás és az enyhítő körülmények tekintetében kifejtettek szerinti helyesbítése mellett - hagyja helyben.

A Veszprém Megyei Főügyészség fellebbezésének írásbeli indokolásában elsődlegesen arra mutatott rá, hogy a törvényszék a vádlott ténybeli beismerésének és az egyéb enyhítő körülményeknek - köztük a megbánásnak is - eltúlzott jelentőséget tulajdonított és kifejtette álláspontját arról, hogy ezek az enyhítő körülmények miért értékelendők csekélyebb súllyal és miért nem ért egyet a Btk. 82. §-ának (1) bekezdésére és a (2) bekezdés b) pontjára figyelemmel, az enyhítő szakasz alkalmazásával kiszabott büntetéssel.

Részletesen - a törvényi tényállás és a történeti tényállás egybevetésével - kifejtette jogi álláspontját arról, hogy miért nem járt el helyesen a törvényszék, amikor a vádlott bűnösségének a Btk. 399. § (1) bekezdésére figyelemmel a (3) bekezdés b) pontjába ütköző és a (4) bekezdés a) és b) pontja szerint minősülő üzletszerűen, különösen nagy értékre elkövetett pénzmosás büntetében is megállapította. Az indítványozta, hogy az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 606.§ (1) bekezdése alapján változtassa meg, és a vádlottal szemben az enyhítő körülmények törvénysértő értékelésére figyelemmel hosszabb időtartamú börtönbüntetést szabjon ki, míg a vádlott bűnösségének az üzletszerűen, különösen nagy értékre elkövetett pénzmosás büntetében való megállapítását mellőzze.

A vádlott védője fellebbezése írásbeli indokolásában egyetértett a vádhatósággal abban, hogy az elsőfokon eljáró bíróság a perrendi szabályokat betartva hozta meg ítéletét és abban is osztotta az ügyészség álláspontját, hogy az ítélet II/3. tényállása tekintetében teljes körű, míg a többi tényállás vonatkozásában korlátozott a felülbírálat. Kifejtette álláspontját arról, hogy - bár a vádirat A.A.re vonatkozóan nem tartalmazott megállapításokat - az elsőfokon eljáró bíróság nem terjeszkedett túl a vádon. Rámutatott, hogy a törvényszék a perrendi szabályok maradéktalan betartása mellett folytatta le a bizonyítási eljárást és a bizonyítékokat egyenként és összeségében értékelve logikus következtetést vont el a vádlott bűnösségére vonatkozóan, azonban álláspontja szerint tévedett a bíróság, amikor a pénzmosás büntetében bűnösnek mondta ki vádlottat, mégpedig azért, mert a rendelkezésre álló bizonyítékok értékelés során azt a következtetést vonta le és azt a megállapítást tette, hogy a gazdasági társaság bankszámlaszámain bűncselekményből származó pénzösszegek vannak, ez a következtetés pedig ellentétes a büntetőügy irataival, mivel a bankszámlán megjelenő összegek nem bűncselekményből származtak, hanem egy valós gazdasági esemény, egy teljesítés ellenértéke volt. A védelem - részletesen kifejtve ebbéli indokait - nem osztotta azt a bírói megállapítást, hogy a bankszámlán elhelyezett összeg bűncselekmény elkövetéséből származott volna.

Fenti okfejtésből kiindulva álláspontja szerint tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a Btk. 99.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (4) bekezdés a) és b) pontja szerint minősülő pénzmosás büntetében mondta ki bűnösnek vádlottat, a helyes jogi minősítés álláspontja szerint a Btk. 400.§ (1) bekezdés b) pontjába ütköző és minősülő pénzmosás vétsége.

A büntetéskiszabási körülmények értékelésével kapcsolatosan amellettt érvelt, hogy az enyhítő körülményeket az eljáró bíróság felismerte, azonban azokat nem kellő súllyal értékelte és - egyet nem érve az ügyészség álláspontjával - kifejtette, hogy az enyhítő körülmények között - helyesen - értékelte a bíróság a teljes körű tényfeltáró és bűnösségre is kiterjedő beismerő vallomását. Amellettt érvelt, hogy a bűncselekmény elkövetésének nem a vádlott volt az irányítója, mely szintén jelentős enyhítő körülmény, valamint az eshetőleges szándékkal történt elkövetést is helyesen értékelte szerinte enyhítő körülményként a törvényszék.

Helyesnek tartotta, hogy a bíróság a vádlottnak nem felróható jelentős időmúlást tényét is enyhítő körülményként értékelte, jelentős enyhítő körülmény a vádlott büntetlen előélete és felhívta a figyelmet arra is, hogy a hosszan tartó eljárás során a vádlott egészségi állapota jelentős mértékben megromlott, és időközben gyermeke született, akinek eltartásáról gondoskodik, valamint családi körülményei rendezettek. Mindezek alapján helyesnek találta a Btk. 82.§ (1) és (2) bekezdés b)

pontjában szabályozott egyszeres enyhítést lehetővé törvényi rendelkezést elsőbírői alkalmazását. Sérelmezte ugyanakkor, hogy a nem került értékelésre a vádlott javára az őszinte megbánás.

Mindezen - túlsúlyban lévő - enyhítő körülményeket és a büntetési célokat is figyelembe véve a kiszabott szabadságvesztés büntetés mértékét eltúlzottnak találta, álláspontja szerint a kiszabott szabadságvesztés felfüggesztésével is elérhetőek a törvényben meghatározott büntetési célok.

Tekintettel fentiekre azt indítványozta, hogy a pénzmosás vonatkozásában a bíróság a vádlottat a Btk. 400.§ (1) bekezdés b) pontjába ütköző és minősülő pénzmosás vétsége miatt mondja ki bűnösnek és az elsőfokon kiszabott szabadságvesztés büntetést jelentős mértékben csökkentse az ítéletábra. Másodlagos indítványa - arra az esetre, ha a védelem indítványának nem adna helyt a másodfokú bíróság - az elsőfokú bíróság ítéletének ítéletének helybenhagyását, az ügyészi indítvány elutasítását célozta.

A nyilvános ülésen a fellebbviteli főügyészség képviselője írásbeli indítványában foglaltakat fenntartotta, rámutatott, hogy a pénzmosás tekintetében nem korlátozott a felülbírálat, azonban a tényállást nem kifogásolta senki sem, az megalapozott. Hivatkozott arra, hogy a tényállás megállapítása során ugyanakkor a törvényszék a vádon túlterjeszkedett, amikor megállapította, hogy a vádlott a 1. Kft., OTP Bank Nyrt.-nél vezetett bankszámlájáról felvett készpénz átvételével kapcsolatban nevesítette A.A.et, emiatt a vádirati tényállás 11/3. pontjának második és harmadik bekezdéséből a A.A.re történő utalások mellőzésének szükségességére hívta fel a figyelmet. Rámutatott, hogy a vádlotti magatartás a pénzmosás büntettének megállapítására nem alkalmas, ugyanakkor a sikkasztás elkövetése tetten érhető. Részletesen - az átiratban írtakkal egyezően - kifejtette jogi álláspontját arról, miért a sikkasztás büntette róható a vádlott terhére, e cselekmény minősítése pedig a teljes, költségvetési csalás büntettének elkövetéséből eredő, majd felvett és ismeretlen személyeknek átadott pénzösszeghez, tehát a 84.971.000 Ft-hoz igazodik, így a Btk. 372. § (1) bekezdésébe ütközik és az (5) bekezdés a) pontja szerint minősül. A hiánytalan ítéleti tényállás alapján ez utóbbi bűncselekményben indítványozta a terhelt bűnösségét megállapítani.

Hangsúlyozta, hogy az enyhítő körülmények nem teszik indokoltá az enyhítő szakasz alkalmazását, a különösrészi tételkeret minimuma alatt történő bünteteskiszabást, csupán a középértéktől eltérő, azt el nem érő büntetés kiszabását indokolják, a törvényszék ítéletének megváltoztatását indítványában írtakkal egyezően indítványozta.

A nyilvános ülésen a vádlott meghatalmazott védő perbeszédében csatlakozott a főügyészség azon észrevételéhez, hogy A.A. nevének a tényállásban szerepeltetése valóban mellőzendő. Nem értett egyet a vádlott bűnösségének sikkasztás büntettében történő megállapításával a pénzmosás büntette helyett. Amellett érvelt, hogy az elsőfokú bíróság helyes körben tárta fel a súlyosító és enyhítő körülményeket, álláspontja szerint helyes volt az enyhítő szakasz alkalmazása, sőt nagyobb nyomattal kellene figyelembe venni az enyhítő körülményeket, a büntetési célok rövidebb tartamú, felfüggesztett szabadságvesztés kiszabásával is elérhetőek.

A vádlott utolsó szó jogán tett nyilatkozatában megbánásának adott hangot, arra hivatkozva, hogy kiskorú gyermek eltartásáról kell gondoskodnia és büntetlen előéletű, enyhébb büntetés kiszabását kérte.

A másodfokú bíróság a fellebbezésekre tekintettel az elsőfokú ítéletet az azt megelőző bírósági eljárással együtt a Be. 590. § keretein belül bírálta felül, vizsgálva az eljárási szabályok betartását is és a Be. 590. § (5) bekezdésére figyelemmel a minősítést is.

Az ítélet tábla a főügyészség és a védelem pénzmosás büntette megállapításának mellőzésére irányuló indítványát alaposnak találta, a főügyészségnek a vádlott bűnösségének sikkasztás büntetében történő megállapítására irányuló indítványát és súlyosabb büntetés kiszabására irányuló fellebbezését, valamint a vádlott és védője enyhébb büntetés kiszabására irányuló fellebbezését azonban nem találta alaposnak.

A másodfokú bíróság megállapította, hogy az eljárása során az ítélet tábla abszolút eljárási szabálysértést nem követett el, olyan - az eljárás lefolytatására, illetőleg a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére, illetőleg a büntetés kiszabására lényegesen kiható, a vádemelés után a bizonyítás törvényességét, az eljárásban részt vevő személyek törvényes jogainak gyakorlását sértő, vagy korlátozó - eljárási szabályszegést, amely másodfokon akadályos lett volna az érdemi felülbírálatnak, vagy amely az elsőfokú ítélet eljárási szempontból felülbírálatra alkalmatlanná tenné, a törvényszék nem észlelt.

A törvényszék az elsőfokú bíróság eljárásában nem észlelt olyan hibát, hiányosságot, amely az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését eredményezhette volna.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást szabályosan lefolytatta, kihallgatta vádlott neve vádlottat, tanú 6, **B.B.**, tanú 3, tanú 5, tanú 1, tanú 12, **C.C.**, tanú 8, tanú 2, tanú 11, tanú 10, tanú 9, **D.D.**, **E.E.** tanúkat, ismertette a nyomozás során tett vallomásaikat, ismertette szakértő igazságügyi adó és könyvszakértőnek a nyomozás során adott szakértői véleményét, majd a bírósági eljárásban szóban meghallgatta a szakértőt, ismertette **A.A.** vonatkozásában a Szlovák Köztársaság egyéb érdekeltének Rendőri Testületi Elnöksége által megküldött 2-2013 határozatát, az ezen büntetőeljáráshoz kapcsolódó iratokat, a vádlott vonatkozásában az egészségügyi iratok, gyermeke megszületésére vonatkozó kórházi iratokat és anyakönyvi kivonatot, a Nemzeti Adó és Vámhivatal Győr-Moson-Sopron Megyei Adó és Vámigazgatóságának feljelentését, a **1.** Nagykereskedelmi és Fuvarozó Kft. cégmásolata mellékleteit és cégiratait, valamint 2014-2015 évi ÁFA bevallásait és VIES adatait a **1.** Nagykereskedelmi és Fuvarozó Kft.-nek a Raiffeisen Bank Zrt.-nél, valamint az OTP Bank Nyrt.-nél vezetett bankszámlájának számlaforgalmi kivonatai vonatkozó részeit és az ezekhez kapcsolódó adatszolgáltatásokat, a házkutatásról és lefoglalásról készült jegyzőkönyveket, a székhelyszolgáltatóval kötött megállapodást, fényképről történő felismerése bemutatásáról készült jegyzőkönyveket, az ügyben érintett tranzakciókhoz kapcsolódó számlákat, CMR fuvarokmányokat, főkönyvi kartonokat, ÁFA lista nyomtatványok adatait így az ügy ténybeli és jogi megítélését megalapozó bizonyítékokat teljes körűen feltárta.

Az elsőfokú bíróság azonban nem csak feltárta ezen bizonyítékokat, hanem az ítéletében a vádlott beismerésére és a tényállást nem érintő fellebbezési kérelmekre figyelemmel megfelelő részletességgel elemezte is a bizonyítékokat, elegendő indokát adva annak, hogy a tényállást miért és mely bizonyítékok alapján állapította meg.

Figyelemmel arra, hogy a bíróság ítéletében megállapított költségvetési csalás büntette, a számvitel rendje megsértésének büntette és a hamis magánokirat felhasználásának vétsége vonatkozásában a büntető bíróság határozatát fellebbezéssel nem támadták, így a bíróság ebben a körben a vádlott által a nyomozás során e tekintetben tett beismerő vallomásban foglaltakat összevetette az eljárás során beszerzett bizonyítékokkal, úgy mint a nyomozás során és később a bírósági eljárásban meghallgatott tanúvallomásokkal, a nyomozás során írásban, illetőleg a bírósági eljárásban szóban előterjesztett igazságügyi könyvszakértői vélemény megállapításaival, valamint a **1.** Kft. cégirataival, az azokhoz kapcsolódó adóhatóságtól beszerzett iratokkal, adatokkal, ÁFA bevallásokkal, könyvelési iratokkal és ítéletének tényállását ezen bizonyítékok, valamint a vádlott által a nyomozás során tett nyilatkozatok, illetőleg ebben a körben a bírósági eljárásban tett

nyilatkozat alapján állapította meg.

Az elsőfokú bíróság a vádlott - tartalma szerint - beismerő vallomására figyelemmel a rendelkezésre álló bizonyítékok egybevetésével - indokolási kötelezettségének is eleget téve - megalapozott tényállást állapított meg, mely a Be. 592. § (1) bekezdés a)-b) és (2) bekezdés a)-d) pontjaiban írt megalapozatlansági hibáktól, hiányosságoktól mentes, az teljes mértékben megalapozott, az a másodfokú eljárásban is irányadó volt, a Be. 591. § (1) bekezdés alapján a másodfokú bíróság is erre alapította a tényállást.

A tényállásból azonban a törvényszék vádon túlterjeszkedő megállításának mellőzésére volt szükség -egyetértve a fellebbviteli főügyészség észrevételével - annyiban, hogy a tényállás 3. pontjából a **A.A.**re történő utalásokat mellőzte.

Az elsőfokú bíróság a tényállásból okszerűen következtetett a vádlott bűnösségére és cselekménye minősítése és megnevezése is túlnyomórészt helytálló, az alábbi változtatásokkal.

Az ítéletábra - e körben helyt adva a főügyészségi és védelmi fellebbezésnek egyetértve a fellebbviteli főügyészség indítványának - mellőzte a vádlott bűnösségének megállapítását pénzmosás büntetében.

Az ítéletábra egyetértett a fellebbező ügyész által levezetett jogi érveléssel, mely szerint vádlott neve vádlott bűnösségének a Btk. 399. §-ának (1) bekezdésére figyelemmel a (3) bekezdés b) pontjába ütköző és a (4) bekezdés a) és b) pontja szerint minősülő üzletszerűen, különösen nagy értékre elkövetett pénzmosás büntetében történt megállapítása két okból is törvénysértő.

Az eredetleplezési célzat a Btk. 399. S-a (3) bekezdésének b) pontjába ütköző saját mosásnak is tényállási eleme, a törvényszék azonban tévesen értékelte, hogy a számlapénznek a bankszámláról való felvétele és annak más személy részére történt átadásából erre a célzatra lehetne következtetést vonni (Ez a megközelítés az alapcselekmény elkövetőjének pénzmosás miatti felelősségét tenné lehetővé, amikor a saját bűncselekményből származó pénzt készpénzben veszi fel a bankból). Ekként a számlára utalt pénz készpénzben való felvétele, és annak más részére történő átadása a dolog (pénz) eredetének leplezésére, arra, hogy kívülálló számára az alapcselekmény és a dolog közötti származási kapcsolat ne legyen felismerhető, nem, legfeljebb a dolog helyének az eltitkolására alkalmas. A dologgal összefüggésben igénybe vett pénzügyi szolgáltatások - melyre figyelemmel a bíróság lehetségesnek látta a pénzmosás megállapítását csak abban az esetben valósítják meg a Btk. 399. §-ának (3) bekezdésébe ütköző pénzmosás büntetét, ha azok az eredetleplezési cél miatt túlmutatnak a bűncselekménnyel szerzett előny pusztá realizálásán. Helyesen mutatott rá a fellebbező ügyész, hogy vádlott neve vádlott esetében azonban semmiféle adat nincs arra, hogy a 1. Kft. számláira érkezett pénz készpénzben történt felvétele a vagyon realizálásának a szándékán túlmutatott volna. Alapos az az észrevétel, mely szerint a törvényszék a pénzmosásként értékelt cselekmény tényállásszerűségének vizsgálata során azonban annak elsődleges vizsgálatát is elmulasztotta, hogy a pénzmosás körében értékelt elkövetési magatartás megvalósítására nem az alapcselekmény elkövetésének a befejezése előtt került-e sor. Tény, hogy a 1. Kft. bankszámláira valós gazdasági tevékenységből származó pénzüsségeket utaltak a cég gazdasági partnerei, amelyek közvetlenül az utalás után készpénzben felvételre kerültek, ekként a törvényszék által pénzmosás elkövetési tárgyaként értékelt pénzüsségek tehát nem a költségvetési csalásból, hanem valós gazdasági eseményekből származtak, azok ellenértékét képezték. Helyes a a fellebbviteli főügyészségi álláspont is, hogy önmagában ez a magatartás nem alkalmas a vagyon eredetének leplezésére, hiszen a pénzüsségek beérkezése és egy részének bűncselekményből (költségvetési csalás büntette) származása nyomon követhető. Ráadásul a pusztá pénzfelvétellel a

készpénz nem válik „tisztává”, annak részben bűncselekményből való származása minden további nélkül változatlanul megállapítható.

Az ítéletábra nem osztotta ugyanakkor a fellebbviteli főügyészség álláspontját abban, hogy a vádlott terhére meg kell állapítani sikkasztás büntetnének elkövetését a költségvetési csalás büntetnének elkövetéséből eredő, majd felvett és ismeretlen személyeknek átadott pénzösszeghez, tehát a 84.971.000 Ft-hoz igazodóan Btk. 372. § (1) bekezdés (5) bekezdés a) pontja szerint.

A fellebbviteli főügyészség jogi álláspontját azzal indokolta, hogy a terhelt, mint a kft. ügyvezetője számára a társaság bankszámláján az adó be nem fizetése folytán megjelenő összeg idegen vagyonnak számít, mivel az jogszerűen a 1. Kft. vagyonát képezi. A vádlott ügyvezetőként e társaság vezetésével, vagyonának kezelésével van megbízva. Az a magatartása, hogy a társaság bankszámlájáról több részletben készpénzt vesz fel, majd azt a társaság érdekeivel ellentétesen, gazdasági műveletekkel és racionalitással alá nem támaszthatóan, ismert vagy ismeretlen személynek átadja, illetve - a Raiffeisen Bank-nál vezetett számláról felvett pénzösszegek vonatkozásában - azokat eltulajdonítja (mivel e pénzösszegek további sorsa nem ismert).

A Btk. 372. §-ában pönalizált sikkasztás elkövetési tárgya idegen, ingó és értékkel bíró dolog, amely a tettes birtokában jogszerűen van. A sikkasztás elkövetési tárgyának differentia specificáját a rábízás adja, amelynek révén az elkövető a birtoklás jogát a tulajdonostól átengedve jogszerűen gyakorolja, a rábízás rendszerint valamely a Ptk. szerinti vagy akár innominát kötelmi jogügyletet jelent, de fakadhat törvényi előírásból is. A sikkasztásnak két - vagylagos kapcsolatban álló - elkövetési magatartása van: a jogtalan eltulajdonítás és a dologgal való sajátjaként rendelkezés. A jogtalan eltulajdonítás valamely dolognak más vagyoni köréből az elkövető vagyoni körébe való vonását, tehát az eredeti tulajdonviszony gyakorlásának végleges megakadályozását jelenti, a tulajdonosi részjogosítványok közül a rendelkezési jognak, adott esetben pedig a használati jognak a végleges és jogellenes elvonását és ezzel együtt azoknak az elkövető általi tényleges megszerzését jelenti. A dologgal sajátjaként való rendelkezés során az elkövető jogosultság nélkül a dolgot illetően olyan intézkedéseket tesz, amelyek csak a tulajdonost illetik meg, azonban nem törekszik arra, hogy a tulajdonost jogosultságaitól véglegesen megfosssa. A sikkasztás csak szándékosan követhető el, a szándéknak át kell fognia a tényállás összes ismervét. A sikkasztás befejezett az eltulajdonítást jelentő magatartás teljes egészében történő kifejtésével, illetve a sajátjaként való rendelkezéssel. A kár bekövetkezése a törvényi tényállásnak nem eleme, így a sikkasztás minősítése a dolog értékéhez igazodik.

A vád az állam - bűncselekmény miatt keletkezett - büntető igénye. Ez, a Btk.-ban <https://uj.jogtar.hu/> pontosan körülhatárolt cselekmény miatt érvényesített igény tartalmát tekintve nem más, mint a büntetőjogi felelősség ténybeli és jogi alapjainak összefoglalása. Az Alkotmánybíróság szerint a vádelv lényege: „[...] alapjában véve három elem alkotja: a perbeli funkciók megosztása, a vádló váddal való rendelkezési joga, a bíróság vádhoz kötöttsége mind az eljárás bírósági szakaszának megindítása, mind annak lefolytatása, mind pedig az ítélelhozatal során.” [14/2002. (III.20.) AB határozat] A tárgyi vádhoz kötöttség azt jelenti, hogy a bíróság kizárólag olyan cselekményt, olyan tényt bírálhat el, amelyet a vád tartalmaz. A vád e körben hiánytalanul tartalmazza a cselekmény történeti tényállását, a vád szerinti bűncselekmény törvényi tényállási elemeit és a cselekmény Btk. szerinti minősítését is. Hangsúlyozni kell, hogy - szabály szerint - a vád jogi minősítése a bíróságot nem kötik.

Előre kell bocsátani, hogy a fellebbviteli főügyészség azon megállapításával, mely szerint a terhelt, a kft. ügyvezetője számára a társaság bankszámláján az adó be nem fizetése folytán megjelenő összeg idegen vagyonnak számít, mivel az jogszerűen a 1. Kft. vagyonát képezi, valamint azzal, hogy vádlott ügyvezetőként e társaság vezetésével, vagyonának kezelésével van megbízva az

ítélőtábla is egyetértett azzal az észrevétellel, hogy a terhelt számára a társaság bankszámláján nem csak az adó be nem fizetése folytán megjelenő összeg számít idegen vagyonnak, hanem a társaság teljes vagyona. Egységes a bírói gyakorlat abban, hogy a jogi személyiséggel rendelkező gazdasági társaságok és az alapító(k) vagyona elkülönül, a jogi személy vagyona még az alapító(k) felé idegennek minősül (BH1999. 441. , BH1997. 61.). Az idegen vagyon tettes birtokában léte és a rábízás, mint tényállási elem megléte ekként nem kérdéses.

Nem foghatott helyt azonban a fellebbviteli főügyészség álláspontja a sikkasztás elkövetési magatartása tekintetében. Az elsőfokú bíróság ítéletének a 3. tényállási pontja pontosan rögzítette azt, hogy a vádlott a gazdasági társaság 2 bankszámlájáról adott időszakokban összesen mennyi pénzt vett fel készpénzben és adott át az eljárás során ismeretlenül maradt személynek. Az ezt megalapozó vádirati tényállás is csupán annyit tartalmazott a felvett pénzeszegek sorsát illetően, hogy azokat a vádlott röviddel a pénzfelvétel után ismeretlen személynek átadta. Azt nem tartalmazta sem a vád, sem a bírósági tényállás, hogy a vádlott által így átadott pénz kikerült volna a gazdasági társaság érdekköréből, az nem annak a személy(ek)nek a birtokába került, akik a gazdasági társaságot és annak tényleges tevékenységét a vádlott személye mögé bújva, a háttérből irányították. E körben ugyanis le kell szögezni, hogy a 1. Kft. bankszámláira valós gazdasági tevékenységből származó pénzeszegeket utaltak a cég gazdasági partnerei, azok valós gazdasági eseményekből származtak, azok ellenértékét képezték. Olyan adat nem merült fel az eljárás során - és erre nem is folyt bizonyítás - hogy az üzleti partnerek felé az egyes vásárlások ellenértéke nem került kifizetésre. Ezzel ellentétesen a tényállás 1. pontjában leírtak azt tartalmazzák, hogy a vádlott által „stómanként” ügyvezetett Kft. adásvételt folytatott, bevételre tett szert és kifizetéseket is teljesített. A költségvetési csalás elkövetési magatartása éppen az volt, hogy a valótlan tartalmú adóbevallások benyújtásával megtevesztette az adóhatóságot, illetve az adóbevallások benyújtásának elmulasztásával a valós tény elhallgatta, és ezzel ÁFA adónemben 84.971.000,- forint vagyoni hátrányt okozott a központi költségvetésnek.

Az ügyészség szerint a vádlottnak az magatartása, hogy a társaság bankszámlájáról több részletben készpénzt vesz fel, majd azt a társaság érdekeivel ellentétesen, gazdasági műveletekkel és racionalitással alá nem támaszthatóan ismert vagy ismeretlen személynek átadja tényállásszerű magatartás lehetne, ám azt sem a vád, sem az ítéleti tényállás nem tartalmazta, hogy a pénzátadás a társaság érdekeivel ellentétesen, gazdasági műveletekkel és racionalitással alá nem támasztható magatartás lett volna, sőt az előzőekben írtak szerint ezzel ellentétes adatok szerepelnek a tényállás többi részében. Az a fellebbviteli főügyészségi érvelés sem foghatott helyt, hogy a Raiffeisen Bank-nál vezetett számláról felvett pénzeszegek vonatkozásában azért történt volna eltulajdonítás a vádlott részéről, mert a pénzeszegek további sorsa nem ismert.

Kétséget kizáróan nem került bizonyításra és sem a vádbeli, sem a bíróság által megállapított tényállás sem tartalmazta, hogy a társaság vagyonának vagy annak egy részének köréből az elkövető vagyoni körébe történő vonása, tehát az eredeti tulajdonviszony gyakorlásának végleges megakadályozása megtörtént volna.

Meg kell jegyezni azt is, hogy ez a személy, akinek a pénz átadás történt, a hatóságok számára maradt ismeretlen, a vádlott számára ismert volt, hiszen ő lehetett a társaság háttérében meghúzódó személy vagy annak megbízottja. A fellebbviteli főügyészség fel is róta a vádlott beismerésének jelentőségét - ekként enyhítőkénti figyelembe vehetőségét - csökkentő tényezőként, hogy ennek a személynek a beazonosítása a vádlott erre a tényre kiterjedő vallomásának elmaradása okán maradt el.

Mivel tehát sem a vádirati, sem a bíróság által megállapított tényállás nem tartalmazott a sikkasztás egyik elkövetési magatartásának megvalósulására sem tényadatot - arra egyébként a perbíróságon részéről bizonyítás sem folyt - a vádon túlterjeszkedés tilalma folytán az ítéletábra a vádlott terhére nem róta a sikkasztás büntetének megállapítását.

A büntetés kiszabása során elsőfokú bíróság teljes körűen feltárta és számba vette a terhelt javára és terhére értékelhető körülményeket, abban annyi korrekcióra volt szükség, hogy - egyetértve a fellebbviteli főügyészség álláspontjával - valóban nem tekinthető enyhítő körülmények, sőt az ellenkezője hatna súlyosítólag - erre figyelemmel azt az ítéletábra mellőzte is az enyhítő körülmények sorából - hogy a bűncselekmények elkövetésének nem a vádlott volt az irányítója.

A bíróságnak jelen ügyben költségvetést károsító és ehhez kapcsolódó közbizalom elleni bűncselekmény elkövetőjével szemben kellett a törvényben meghatározott keretek között - figyelemmel a büntetési tételkeret irányadó középértékére is - olyan büntetést kiszabnia, mely a szem előtt tartja a büntetés célját, igazodik a bűncselekmény konkrét tárgyi súlyához, a bűnösség fokához, az elkövető társadalomra veszélyességéhez és az egyéb enyhítő és súlyosító körülményekhez.

A vádlott terhére rótt legsúlyosabb bűncselekmény büntetési tétele öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ezek a kiszabható büntetés meghatározott keretei, melyet felfelé a halmazati szabályok, lefelé a büntetés enyhítésének lehetőségét adó rendelkezések tágítanak ki.

Így a kiszabható szabadságvesztés minimum tartama az enyhítést lehetősége (Btk.82. § (2) bekezdés b) pont) esetén 2 évig terjedő szabadságvesztés, maximum tartama 13 év szabadságvesztés (Btk. 81. § (2) és (3) bekezdés), míg az irányadó középérték (Btk. 80. § (2) bekezdés) 9 év (szemben az elsőfokú bíróság által meghatározott 10 évvel).

A bünteteskiszabás második rendezőelve, a büntetés céljának szem előtt tartása törvényi megfogalmazás az jelenti, hogy a generális és a speciális prevenció együttesen látják el társadalomvédelmi feladatukat, köztük a törvény sorrendet nem állít fel.

A bűncselekmény konkrét tárgyi súlyához, a bűnösség fokához, az elkövető társadalomra veszélyességéhez és az egyéb enyhítő és súlyosító körülményekhez igazodó büntetés figyelemmel van a konkrét bűncselekménynek a cselekmény következményeitől - pl. vagyoni hátrány nagyságától - nagy mértékben függő társadalomra veszélyességének fokára, az elkövető előéletében rejlő társadalomra veszélyessége mértékére; azt a bűnösség fokával összefüggésben a bűncselekmény indítéka és célja is befolyásolhatják.

Az első fokon eljáró bíróság okszerűen és helytállóan indokolta meg, hogy mely okok vezettek oda, melyek az irányadó büntetési tétel alsó határánál enyhébb büntetés kiszabását eredményezték.

A bünteteskiszabás másodfokú felülbírálata során az ítéletábra nem észlelt olyan körülményeket, amelyek az alkalmazott joghátrányok érdemi enyhítését indokoltá tennék, a törvényszék által kiszabott büntetések jelentéktelen mértékű módosításától pedig az irányadó jogszabályok és az azon alapuló egységes ítélkezési gyakorlat értelmében tartózkodnia kellett.

Ennek is tükrében különös tekintettel az ítéletábra által figyelembe vett enyhítő és súlyosító körülményekre az elsőfokú bíróság által alkalmazottnál (3 év 10 hónap szabadságvesztés) enyhébb büntetés kiszabására nem kerülhetett sor, az súlytalanná tenné a joghátrányt és a büntetés céljával is ellentétes lenne. Fentiekből következően a törvényszék által alkalmazott szankciórendszer megfelelően és hatékonyan szolgálja a speciális prevenció elve mellett az általános megelőzéssel

összefüggő célkitűzéseket is, arányosnak minősíthető a terhelt személyiségében rejlő „stróman-kénti” elkövetés konkrét körülményeiben is lelepleződő jelentős társadalomra veszélyességgel és a vádlott által megvalósított cselekmények tárgyi súlyával, egyúttal azonban alkalmasak más személyek hasonló bűncselekmények megvalósításától való visszatartására is. Mindezekre figyelemmel a vádlottal szemben kiszabott büntetés enyhítésére irányuló védői fellebbezési kérelem nem foghatott helyt. A további, elsőfokú bíróság által alkalmazott joghátrányok törvényesek és arányosak.

A másodfokú bíróság a Be. 590. § (7) bekezdése alapján vizsgálta az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező járulékos kérdésekben hozott rendelkezések helyességét is és megállapította, hogy az ítélet járulékos rendelkezései törvényesek. Itt kell említést tenni arról, hogy a fellebbviteli főügyészség vagyonelkobzás alkalmazására vonatkozó indítványát az ítéletábla nem találta alaposnak, tekintettel arra vádlotti gazdagodás mértéke nem bizonyított.

A törvényszék ítéletének további jogi indokolása is helyes.

Mindezek alapján a Győri Ítéletábla a Győri Törvényszék 25.B.185/2017/57. számú ítéletét a Be. 606. § (1) bekezdése alapján a minősítés tekintetében részben megváltoztatta, egyebekben a Be. 605. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

A másodfokú eljárásban a kirendelt védői díjjal kapcsolatban felmerült bűnügyi költség viseléséről szóló rendelkezés a Be.574.§ (1)-(2) bekezdésén és a Be.613.§ (1) bekezdésén alapul.

Győr, 2019. június 19.

Szalai dr. Joánovits Krisztina sk.
előadó bír. Péntek László sk. a
tanács elnöke. Csák Csilla sk. bír.

A Győri Törvényszék 2019. március 6. napján kihirdetett 25.B.185/2017/57. számú ítélete a másodfokú bíróság ítéletében írt változtatásokkal 2019. június 19. napján jogerőre emelkedett.

. Péntek László sk.
a tanács elnöke